

Definirea termenilor specifici

Administrarea solului / Gestionarea solurilor - ansamblul de politici, măsuri, acțiuni și lucrări privind utilizarea durabilă a solului, conservarea și protecția acestuia ca resursă naturală neregenerabilă, precum și prevenirea și limitarea/minimizarea activităților distructive pentru sol;

Autorități publice centrale competente - Ministerul Mediului și Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

Aviz/notificare privind gospodărirea solului - act tehnico-juridic care confirmă deținătorului de teren cu orice titlu că poate să desfășoare pe un teren activități agricole, zootehnice și silvice. Completare privind autoritatea care emite, actul stabilește condițiile în care se pot desfășura activități de teren.

Bonitare economică/Notă de bonitare - notă (între 0 și 100) care exprimă în mod convențional potențialul relativ de producție al unui teren pentru o anumită plantă cultivată cu o tehnologie standard. Nota este evaluată pe baza caracteristicilor solului și a condițiilor de mediu. Valoarea poate depăși 100 în condițiile de irigații.

Certificat de calitate a solului - act tehnico-juridic care atestă calitatea solului la un moment dat, necesar la înstrăinarea terenurilor pe care s-a desfășurat, se desfășoară sau se vor desfășura activități economice cu impact asupra solului.

Construcția ecologică - procesul de creare artificială a unor ecosisteme în cadrul habitatului uman, în scopul sporirii confortului uman, sau producerii intensive de alimente, sau pentru asigurarea siguranței sale biologice.

Deținător de teren - persoană fizică sau juridică care deține în proprietate sau în folosință un teren în baza unui titlu valabil.

Dezvoltare durabilă - reevaluarea constantă a dialogului om-natură și solidaritatea între generații în procesul evoluției pluridimensionale a societății omenești. Principalele obiective constau în cunoașterea economică, progresul social, protecția mediului și a resurselor naturale.

Distrugerii irecuperabile ale solului - producerea de efecte negative cu rol iremediabil asupra solului.

Echilibru ecologic - ansamblul stărilor și corelațiilor dintre elementele componente ale unui sistem ecologic, care asigură menținerea structurii, funcționarea și dinamica sa.

Evaluare - orice metodă utilizată pentru măsurarea, calcularea, modelarea, prognozarea sau estimarea prezenței unui poluant în mediul geologic.

Evaluare de risc - este definită în legea mediului.

Expert - persoana fizică sau juridică competentă într-un anumit domeniu, numită de un organ de stat sau de părțile interesate pentru a efectua o expertiză.

Experții sau organele de investigații - persoane fizice sau juridice care execută sarcinile conform acestei legi, posedă cunoștințele necesare de expert, atestate de autoritățile publice centrale competente, conform legislației în vigoare, prezintă încredere pentru astfel de sarcini și dispun de echipamentul corespunzător necesar.

Funcțiile solului sunt:

a) funcții culturale/de arhivă a istoriei naturale și istoriei culturale a societății umane;

- mediu cultural pentru populație și activități umane - patrimoniu geologic și arheologic;

b) funcții ecologice:

- mediu fizic pentru dezvoltarea și conservarea biodiversității solului - mediu fizic pentru populație;
- componentă vitală a ecosistemelor naturale sau antropice;
- mediu pentru descompunere, reglare și restaurare a echilibrului ecologic ca urmare a proprietăților de depozitare, filtrare, tamponare și transformare a substanțelor, nutrienților și, mai ales, de protecție a apei freatiche;
- rezervă genetică;
- reglarea compoziției atmosferei și hidrosferei prin participarea la circuitul substanțelor chimice și apei;
- geotermă, protectoare pentru relief;
- tampon pentru variații bruște de climă, aciditate etc.

c) funcții energetice:

- acumularea de energie chimică și transfer de substanțe și energie între geosfere;
- absorbție și căldură (radiație solară) și propagarea ei în atmosferă.

d) funcții socio-economice:

- sursă de materii prime;
- sursă de cărbune/ materie organică;
- mediu fizic pentru așezări umane, desfășurarea activităților umane socio-economice și infrastructuri ale societății umane necesare - mijloc de producție agricolă și forestieră/ producție de biomasă;
- GIS - Sistem Informațional Geografic.

Gospodărirea solului - 1. ansamblul activităților de utilizare, conservare, protecție a resursei naturale de sol, pentru satisfacerea nevoilor sociale și economice, precum și activitatea de prevenire și combatere a acțiunilor de degradare sau contaminare a solului. 2. activitățile care, printr-un ansamblu de mijloace tehnice și măsuri legislative, economice și administrative, conduc la utilizarea, conservarea/menținerea calității/funcțiilor solului pentru satisfacerea nevoilor sociale și economice și la protecția împotriva poluării acestei resurse naturale, precum și la combaterea acțiunilor distructive ale apelor.

Perimetre afectate - areale de terenuri, înregistrate cadastral/stabilite prin acte normative, ale căror soluri sunt afectate de eroziune, scăderea conținutului de materie organică și elemente nutritive, compactare, acidifiere, salinizare, deșertificare, alunecări de teren.

Perimetre poluate:

1. Chimic:

- proprietăți imobiliare în care sunt amplasate instalații scoase din uz, precum și alte proprietăți imobiliare în care au fost manipulate substanțe dăunătoare solului sau celorlalte componente ale mediului, tratate, depozitate sau îngropate deșeuri și/sau reziduuri, respectiv foste terenuri de degajare a deșeurilor și/sau reziduurilor;
- proprietățile imobiliare care dețin instalații scoase din folosință și alte proprietăți imobiliare în care au fost manipulate substanțe dăunătoare solului, mediului înconjurător; și
- orice alte areale de terenuri ale căror soluri sunt poluate chimic datorită diverselor activități socio-economice și sunt dăunătoare sănătății, supraviețuirii sau activităților oamenilor sau celorlalte organisme vii.

2. Biologic: orice arie corespunzătoare unei suprafețe de teren poluată biologic sau pe care a fost sau este amplasată o sursă de poluare biologică.

3. **Radioactiv:** areale de terenuri sau proprietăți imobiliare poluate cu substanțe radioactive, datorită diverselor activități socio-economice din cadrul ciclului combustibilului nuclear sau a altor activități de cercetare, industriale, medicale, care folosesc sau generează surse radioactive de mare activitate.

Perimetre de ameliorare - areale de terenuri cu soluri grav deteriorate, precis delimitate și definite, potrivit reglementărilor legislative în vigoare, care fac sau trebuie să facă obiectul unor proiecte speciale de restaurare, reabilitare sau reconstrucție ecologică a solurilor, terenurilor și peisajului.

Perimetre degradate: areale de terenuri ale căror soluri prezintă schimbări dăunătoare/negative în caracteristicile lor fizice, chimice sau biologice care afectează funcțiile solului și, prin aceasta, sănătatea, supraviețuirea sau activitățile oamenilor și celorlalte organisme vii.

Perimetre suspectate a fi contaminate: chimic, biologic, radioactiv

1. **Chimic:** sunt perimetre în care s-au desfășurat activități de depozitare a deșeurilor și/sau reziduurilor, precum și perimetrele industriale suspectate de schimbări dăunătoare asupra caracteristicilor fizice, chimice sau biologice ale solului care duc la afectarea dăunătoare a funcțiilor solului și, respectiv, a sănătății, supraviețuirii sau activităților oamenilor și celorlalte organisme vii.

2. **Biologic:**

- terenuri pe care sunt depozitate deșeurile menajere sau zootehnice, reziduurile rezultate din industria alimentară și care au încărcătură microbiologică crescută;
- terenurile afectate de apele reziduale zootehnice, nămolurile rezultate de la stațiile de epurare;

3. **Radioactiv:** areale de terenuri sau proprietăți imobiliare poluate cu substanțe radioactive, datorită diverselor activități socio-economice din cadrul ciclului combustibilului nuclear sau a altor activități de cercetare, industriale, medicale, care folosesc sau generează surse radioactive de mare activitate.

Perimetre suspectate de degradare/ a fi afectate: areale de terenuri ale căror soluri manifestă tendințe de schimbare dăunătoare/negative în caracteristicile lor fizice, chimice sau biologice care afectează funcțiile solului și, prin aceasta, sănătatea, supraviețuirea sau activitățile oamenilor și celorlalte organisme vii.

Raport privind starea de calitate a solului - documentație tehnică elaborată de specialiști în domeniul științelor pedologice, persoane fizice sau juridice, care cuprinde valorile indicatorilor privind starea și calitatea solului.

Reabilitare ecologică – proces de recreare sau refacere a unui ecosistem în urma unei regresii ecologice, de către specialiști care dirijează procesul de refacere în forma originală a structurilor și funcțiilor posedate anterior de ecosistemul dat sau grupul de ecosisteme.

Reabilitarea terenurilor degradate - lucrări de refacere a terenurilor afectate de eroziune, stabilite în funcție de cauzele care au condus la apariția și desfășurarea proceselor de eroziune.

Reconstrucție ecologică – proces de reconstruire a unui nou tip de ecosistem ecologic după distrugere și/sau retrogresiunea ecologică a altuia.

Reconstrucție eco-pedologică a terenurilor degradate - ansamblul lucrărilor efectuate în vederea aducerii unui teren afectat, după remedierea acestuia, cât mai aproape de starea naturală.

Recuperare ecologică – stimularea proceselor spontane/regenerării naturale, desfășurarea lor în cadrul și conform legităților naturale, se desfășoară lent, implică prezența obligatorie a unor fragmente ale ecosistemelor existente anterior și nu

necesită din partea oamenilor decât cheltuieli minime cu un consum energetic redus.

Refacerea ecologică a terenurilor contaminate – ansamblu măsurilor de curățire, remediere, reconstrucție ecologică.

Regenerare naturală – proces de redresare ecologică a cărui desfășurare se petrece fără intervenția omului (care durează minimum 2-3 ani, dar cel mai adesea peste 20 ani), dacă desfășurarea sa are loc în condiții normale, naturale, de refacere a structurilor și funcțiilor unui ecosistem afectat de cauze naturale sau antropice.

Remediere ecologică – proces de vindecare a unor sisteme ecologice afectate grav de impact naturale și antropice folosind în mod deliberat un complex de mijloace fizice, chimice și biologice.

Remedierea terenurilor degradate :

- eliminarea sau reducerea cauzelor și efectelor dăunătoare asupra terenurilor/solului;
- prevenirea sau reducerea migrării poluanților fără eliminarea poluanților înșiși, respectiv, asigurarea măsurilor de limitare a poluării solului și celorlalte elemente ale mediului;
- eliminarea sau reducerea schimbărilor dăunătoare asupra caracteristicile fizice, chimice sau biologice ale solului;
- restabilirea funcțiilor solului corespunzător cu cerințele necesare asigurării utilizării durabile a solului.

Restaurarea ecologică – proces care constă în desfășurarea unor procese naturale sau dirijate de om, procese care vizează eliminarea consecințelor negative ale proceselor de retrogresiune ecologică și de refacere a funcționalității ecosistemelor în curs de degradare. Restaurarea ecologică îmbracă diferite forme: regenerarea naturală, recuperare ecologică, reabilitare ecologică, reconstrucție ecologică, remediere ecologică, construcție ecologică.

Activități de restaurare ecologică a mediului: reîmpădurea, refacerea terenurilor degradate (stoparea eroziunii, refacerea terenurilor afectate de lucrări de construire a căilor de comunicație, afectate de lucrări hidrotehnice, refacerea terenurilor în locul carierelor, terenuri afectate de exploatarea petrolieră), recopertări cu vegetație, refacerea bonității terenurilor, biosolubilizarea unor metale grele din mineralul sărac sau steril, introducerea de noi specii de plante sau de animale.

Restaurarea terenurilor degradate - ansamblul măsurilor de restaurare a echilibrului ecologic prin lucrări de reabilitare, remediere, reconstrucție ecopedologică a terenurilor degradate.

Restricții de utilizare/limitări de folosință sau stabilirea unor condiții în care pot fi utilizate terenurile - măsurile care previn deteriorarea caracteristicilor fizice, chimice sau biologice ale solului în scopul menținerii în folosință durabilă a solului. De stabilit prin definiție cui se aplică restricția terenurilor, perimetrelor sau arealelor.

Retrogresiune ecologică – înrăutățirea structurală și funcțională a stării ecosistemelor în urma unor impacte negative, provocate de cauze naturale sau artificiale pe antropice.

Risc major – probabilitatea apariției imediate sau întârziate a unor pericole grave asupra sănătății oamenilor și/sau mediului.

Risc natural – probabilitatea ca un anumit efect negativ al unui fenomen natural să se producă într-o anumită perioadă de timp în anumite condiții.

Schimbări dăunătoare ale solului - schimbări ce produc efecte periculoase și prejudiciabile asupra funcțiilor solului; MEC solicită să se precizeze asupra cui se produc aceste efecte.

Schimbări dăunătoare pentru sol - efectele dăunătoare sau nedorite ale diverselor impacturi asupra funcțiilor solului, capabile să provoace riscuri, pericole, dezavantaje sau neplăceri apreciabile pentru societate. Perimetre suspectate de vreo afectare: terenurile suspecte de schimbări dăunătoare pentru calitatea solului.

Sistemul național de monitorizare a calității solurilor - sistemul național de supraveghere, evaluare, prognoză, avertizare și intervenție operativă cu privire la starea calității solurilor agricole și silvice.

Spațiul rural - zonele aparținând comunelor, precum și zonele periurbane ale orașelor sau municipiilor, în care se desfășoară activități economice și sociale, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, activități încadrate în următoarele domenii economice:

- a) producție agricolă și/sau zootehnică, silvică, de pescuit și acvacultură;
- b) procesarea industrială a produselor agricole, silvice, piscicole și de acvacultură, precum activități meșteșugărești, artizanale și de mică industrie;
- c) servicii de turism și de agrement rural.

Sol - stratul superior al crustei terestre, compus din particule minerale, materie organică, apă, aer și organisme vii. Este interfața din pământ/suprafața uscatului Terrei, aer și apă și găzduiește cea mai parte a biosferei. **Sol** - corp (sistem) natural dinamic alcătuit din compuși solizi minerali și organici, apă, aer și organisme vii, care reprezintă un mediu pentru dezvoltarea plantelor. Constituie interfața dintre scoarța terestră, atmosferă, hidrosferă și biosferă prin care se intermediază schimbul de substanțe și energie între acestea.

Studiu eco-pedologic - efectuare de analize și cercetării calitatea solului și menținerea/exercitarea funcțiilor solului finalizată prin întocmirea unei documentații tehnice eco-pedologice pentru un anumit teren/perimetru pe care s-a desfășurat, se desfășoară sau se va desfășura o activitate agricolă, zootehnică sau silvică cu impact asupra solului.

Titlu valabil - document care stabilește dreptul de proprietate al cuiva asupra terenului.

Utilizare durabilă - folosirea resurselor regenerabile într-un mod și o rată care să asigure aceleași resurse generațiilor viitoare.

Utilizator de teren - persoana fizică sau juridică care deține și/sau utilizează un teren, în baza unui titlu valabil încheiat în forma autentică. În cazul utilizării unui teren în baza unui titlu valabil, încheiat în forma autentică, proprietarul își rezervă dreptul de a certifica anual modul de folosință al terenului și de a-și da acordul cu privire la folosința terenului, iar utilizatorul are obligația să comunice proprietarului intenția sa cu privire la modul de utilizare a terenului.

Zone de risc natural - arealul expus unui risc natural, delimitat în suprafață și în adâncime.

**CENTRELE REGIONALE
PENTRU GESTIONAREA RESURSELOR DE SOL**

1. Centrul pentru Gestionarea Resurselor de Sol – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară - București:

- a) OSPA – Ilfov, Giurgiu;
- b) OSPA – Argeș;
- c) OSPA – Dâmbovița;
- d) OSPA – Brăila;
- e) OSPA – Buzău;
- f) OSPA – Prahova;
- g) OSPA – Călărași;
- h) OSPA – Constanța;
- i) OSPA – Teleorman;
- j) OSPA – Ialomița;
- k) OSPA -Tulcea.

2. Centrul pentru Gestionarea Resurselor de Sol – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului:

- a) OSPA – Timiș;
- b) OSPA – Arad;
- c) OSPA – Hunedoara;
- d) OSPA – Gorj;
- e) OSPA – Mehedinți;
- f) OSPA – Vâlcea;
- g) OSPA – Dolj;
- h) OSPA – Olt.

3. Centrul pentru Gestionarea Resurselor de Sol – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară - Cluj-Napoca:

- a) OSPA – Cluj;
- b) OSPA – Mureș;
- c) OSPA – Maramureș;
- d) OSPA – Bihor;
- e) OSPA – Alba;
- f) OSPA – Brașov;
- g) OSPA – Satu Mare;
- h) OSPA – Sibiu;
- i) OSPA – Sălaj;
- j) OSPA - Harghita.

4. Centrul pentru Gestionarea Resurselor de Sol – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”- Iași:

- a) OSPA – Iași;
- b) OSPA – Neamț;
- c) OSPA – Bacău;
- d) OSPA – Botoșani;
- e) OSPA – Suceava;
- f) OSPA – Vaslui;
- g) OSPA – Vrancea;
- h) OSPA – Galați.